

Фрагмент уроку: «Хвилинка ЗНО» - тема «Друга світова війна й Україна»

Мета: повторити матеріал про Другу світову війну на території України;

сприяти якісному засвоєнню матеріалу теми; виробити навички роботи з сертифікаційною роботою з історії України; формувати вміння виконувати завдання на встановлення відповідності, послідовності, розпізнавати історичні постаті; критично оцінювати свою роботу, виконувати роботу над помилками.

Обладнання: комп'ютери (з доступом до Інтернет-ресурсів), історичне лото, картки досягнень.

Хід заняття.

I. Організаційний момент.

Сьогодні наше з вами завдання повторити матеріал про Другу світову війну.

З огляду на програму ЗНО-2020 нам необхідно знати дати, події, історичні постаті, вміти розпізнавати карти, працювати з плакатами.

Перед вами картки досягнень, до яких ви будете вносити свої бали, отримані за кожне завдання. Усього ви зможете заробити 60 балів, щоб перевести їх у 12-бальну систему, необхідно поділити на 5.

Картка досягнень

№	Форма роботи	Бали	
1	Онлайн-тест «Друга світова війна»	11	
2	Історичне лото:		
Діячі		13	
Терміни		15	
Дати		13	
Плакати		4	
Карти		4	
Усього балів		60:5=	12

II. «Хвилинка ЗНО» - «Друга світова війна й Україна»

Перше ваше випробування онлайн-тестування «Друга світова війна й Україна».

<https://onlinetestpad.com/ua/test/>

1. Онлайн-тестування «Друга світова війна й Україна»

1. Які терміни й поняття слід використовувати для характеристики процесу радянської на західноукраїнських землях у 1939-1941 рр.?

- ☐ націоналізація, депортація, українізація, репресії
- ☐ індустріалізація, суцільна колективізація, "червоний терор"
- ☐ "культурна революція", кооперація, евакуація, депопуляція
- ☐ відбудова, інкорпорація, мілітаризація, мобілізація

2. Договір про ненапад між Німеччиною та Радянським Союзом 23 серпня 1939 р. підписав від імені уряду СРСР

- ☐ Г. Жуков
- ☐ В. Молотов
- ☐ Г. Чичерін

3. Унаслідок включення в 1940 р. Північної Буковини та Бессарабії до складу УРСР

- ☐ Північна Буковина та Бессарабія увійшли до складу УРСР
- ☐ Північна Буковина та Бессарабія утворили союзну республіку - Молдавську РСР
- ☐ Північна Буковина увійшла до складу УРСР, а Бессарабія - до складу Молдавської Автономної РСР
- ☐ Північна Буковина увійшла до складу УРСР, а Бессарабію було поділено між УРСР та новоутвореною Молдавською РСР

4. Народні Збори Західної України в жовтні 1939 р. декларували входження цих земель до складу

- ☐ Другої Речі Посполитої
- ☐ Радянської України
- ☐ Чехословаччини
- ☐ Української Народної Республіки

5. Якими цифрами позначено області УРСР, утворені в 1940 р.?

- ☐ 1, 3
- ☐ 2, 3
- ☐ 1, 4
- ☐ 4, 5

6. Яку подію мав на увазі А. Гітлер, виступаючи перед представниками генералітету німецької армії: "Вважайте це шлюбом за розрахунком!"?

- ☐ дозвіл на окупацію Угорщиною Карпатської України
- ☐ підписання з СРСР договору про ненапад
- ☐ не надання допомоги Фінляндії
- ☐ не надання допомоги Румунії

11. Північна Буковина увійшла до складу УРСР

- ☐ 1938
- ☐ 1939
- ☐ 1940
- ☐ 1941

Учитель.

По завершенні тесту виставте свою оцінку в картку досягнень, зі зворотного боку можете занотувати свої помилки, щоб потім попрацювати над ними.

А зараз на вас чекає історичне лото. Попрацюємо у парах.

Кожна пара отримує окреме завдання.

2. Історичне лото:

- діячі, опис їхньої діяльності;
- дати та пов'язані з ними події;
- карти;
- плакати;
- терміни, пояснення.

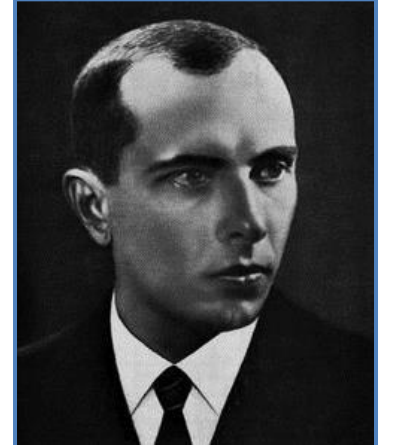
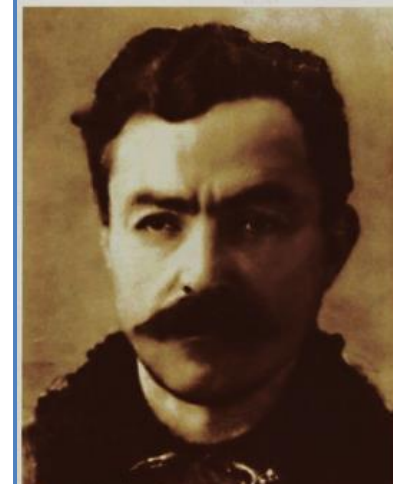

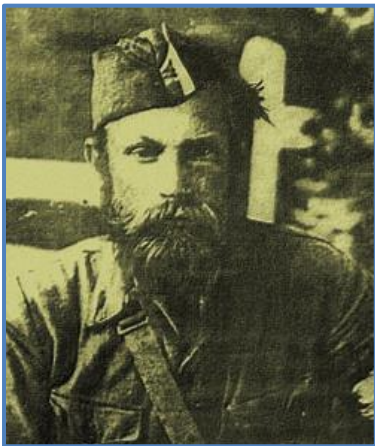
Після вбивства у 1938 р. Є. Коновальця фактично очолив Організацію українських націоналістів, а в серпні 1939 р. II збір ОУН у Відні офіційно визнав його її керівником.

Після розколу ОУН 1940 р. очолив її помірковане крило — ОУН-М, яке відмежувалося від львівської спроби бандерівців встановити незалежність України.

У 1946 р. створив Координаційний український комітет, а 1948 р. — Українську національну раду.

У 1957 р. висунув ідею заснування Світового союзу українців.

	Учасник руху Опору у Франції в роки Другої світової війни. Національний герой Франції (1964), Герой Рад. Союзу (1964; посмертно). Восени 1941 пораним потрапив у полон і був відправлений до табору примусової праці Бомон в м. Артуа (департ. Па-де-Кале, Франція). Перебуваючи на посаді старшого наглядача, очолив підпільну табірну орг-цію "Група радянських патріотів", створену в жовтні 1942 та скеровував дії підпілля. 22 липня 1944 при виконанні бойового завдання потрапив у засідку й був захоплений, того ж дня розстріляний. Похований у м. Енан-Льєтар (нині Енан-Бомон-СД, Франція).
	Український політичний діяч, ідеолог і теоретик українського націоналізму. У 1928 році став членом Української Військової Організації. Одночасно належав до студентської організації Група Української Націоналістичної Молоді, яка була тісно пов'язана з УВО. У 1929 вступив в Організацію українських націоналістів (ОУН). Був автором Акту відновлення Української Держави 30 червня 1941 року. 5 липня 1941 його помістили під домашній арешт, а з 15 вересня 1941 року - в центральну Берлінську тюрму. Із початку 1942 року по серпень 1944 перебував у концтаборі Заксенхаузен в бункері "Целленбау".
	Національний герой кримськотатарського народу. Радянський льотчик-ас, учасник Другої світової війни. 30 червня 1945 року за успішне проведення 603 бойових вильотів, збиті особисто 30 літаків противника різних типів і 19 літаків ворога, збитих в групових боях, удостоєний звання двічі Героя Радянського Союзу. З 1947 до 1971 року — льотчик-випробувач. Заслужений льотчик-випробувач СРСР, єдиний радянський льотчик, який випробував понад 50 типів літальних апаратів: ним випробувано в повітрі 107 одиниць техніки.
	Діяч Української Центральної Ради, діяч ОУН, Президент Української Головної Визвольної Ради. З 1917 року працював у Генеральному секретаріаті земельних справ, завідував видавничим відділом. У жовтні 1941 року в Києві було створено Українську національну раду, очолив у ній відділ земельних справ і створив Бюро кооперативного товариства «Сільський господар». Два з половиною роки він перебував під слідством ув'язнений у Дрогобицькій тюрмі (1944—1947), у січні 1947 року його перевезли до Лук'янівської тюрми. Вийти з-за ґрат йому вже не судилося.

Діяч українського повстанського руху часів Другої світової війни, засновник УПА «Поліська Січ», від 16 листопада 1941 року — генерал-хорунжий.

Станом на 1941 рік чисельність УПА «Поліська Січ» сягала 10 000 бійців. До початку війни він діяв під псевдами Байда, Гонта.

У серпні 1941 року загони його вояків першими увійшли у містечко Олевськ. Налякані війною, з райцентру державні радянські служби евакуювались на схід ще до його приходу. На тодішньому великому стадіоні (нині дитячий садочок № 19) він вишикував загони вояків і привселюдно з військом склав присягу на вірність Україні.

Український політичний і державний діяч, військовик.

Член галицького крайового проводу Організації українських націоналістів.

Командир з боку українців українського військового підрозділу «Нахтігаль» в складі іноземних легіонів Вермахту (1941–1942).

Генерал-хорунжий, головнокомандувач Української повстанської армії, голова Секретаріату Української головної визвольної ради (1943–1950).

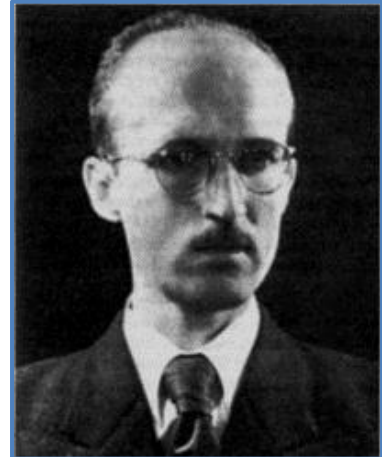

Радянський льотчик-ас німецько-радянської війни, найрезультативніший льотчик-винищувач в авіації союзників за весь час Другої світової війни. Тричі Герой Радянського Союзу (1944, 1945). Маршал авіації (1985).

Народився 8 червня 1920 в с. Ображіївка, Глухівського повіту, Чернігівської губернії.

- Кавалер ордена Олександра Невського (31.07.1945, № 37500);
- Кавалер ордена Вітчизняної війни I ступеня (06.04.1985).

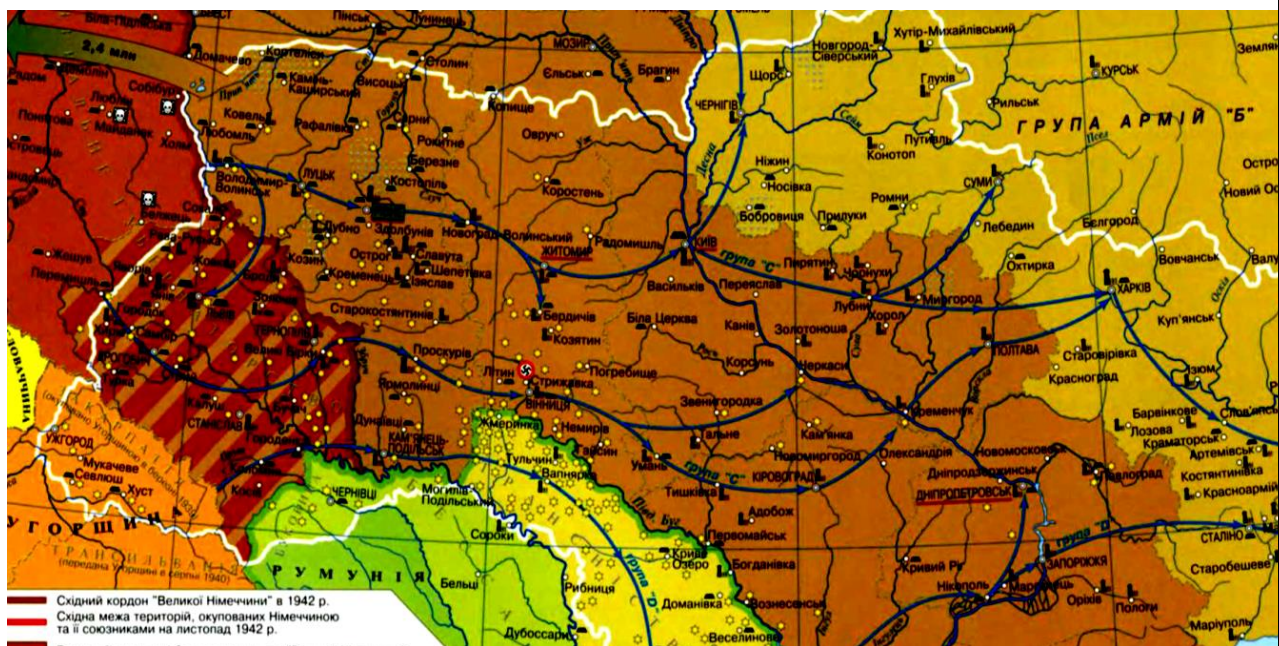
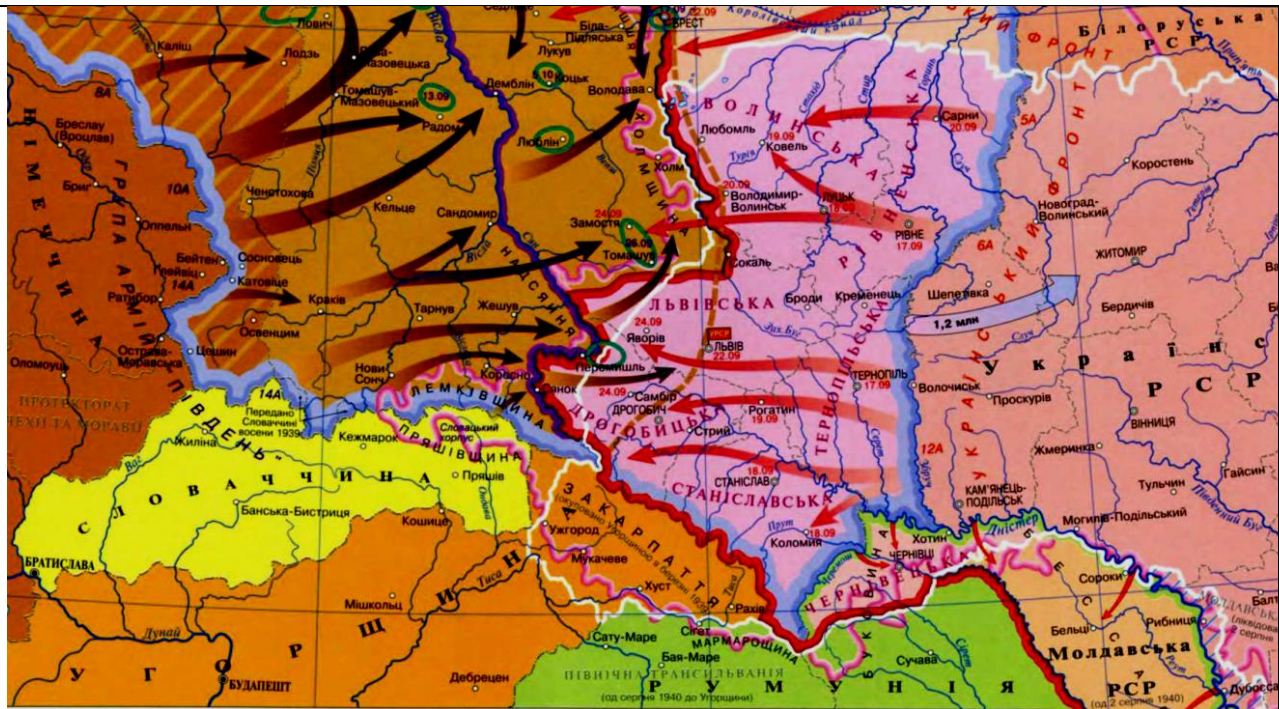
	Українська поетеса, літературний критик, діяч української культури, діячка ОУН. У київському гестапо перебувала у камері № 34. Тоді ж відбулася її зустріч із сестрою Лесі Українки. У 1941 році в Києві організовує Спільку українських письменників, відкриває пункт харчування для своїх соратників. На сірому гестапівському мурі залишила вона свій останній автограф: угорі намальовано тризуб і напис — «Тут сиділа і звідси йде на розстріл...».
	Народився 2 жовтня 1906р. в м. Охтирці на Полтавщині у родині сільського робітника-муляра. 1948 року заснував Українську революційно-демократичну партію (УРДП) і відтоді цілих 17 років — до самої смерті редагував газету «Українські вісті». Письменник був головою Виконавчого органу Української Національної Ради і заступником президента УНР. Твори: – 1925р. збірка оповідань «Чорні силуети» – 1929р. збірка поезії «До меж заказаних» – 1930р. історичний роман у віршах «Скелька» – 1944, 1946р. роман «Тигролови»
	Український радянський військовий діяч, Герой України, генерал-лейтенант. 2 вересня 1945 року приймав капітуляцію Японії. Учасник Радянсько-фінської війни 1939–1940, відзначений орденом Червоної Зірки та позачерговим званням полковника. Головні військові здобутки Кузьма Миколайович отримав під час Другої Світової війни, закінчивши її у званні генерал-лейтенанта. 7 травня 2007 Президент України Віктор Ющенко підписав Указ про присвоєння Кузьмі Дерев'янку посмертно звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» за мужність і самовідданість, виявлені у роки Другої світової війни 1939–1945 років, визначні дипломатичні заслуги у повоєнному врегулюванні міждержавних відносин.

	Український радянський військовик, Герой України, лейтенант Червоної Армії, що встановив, разом з Михайлом Єгоровим та Мелітоном Кантарією, Прапор Перемоги на даху німецького Рейхстагу о 21.50 30 квітня 1945. 6 травня 2005 року за бойову відвагу у німецько-радянській війні 1941–1945 років, особисту мужність і героїзм, виявлені в Берлінській операції та встановленні Прапора Перемоги над рейхстагом Указом Президента України Віктора Ющенка йому посмертно присвоєно звання Героя України з присвоєнням ордена Золотої Зірки. У 2010 році після того, як суд скасував звання «Героя України» для Степана Бандери та Романа Шухевича, було подано позов, щоб і його не вважати героєм, бо він також помер до 1991 року й не був громадянином України.
	Український політичний та військовий діяч, активний діяч ОУН. З 1941 р. — перший заступник провідника ОУН-Б С. Бандери. У 1942–1944 рр. перебував у німецькому концтаборі Заксенгаузен. Після звільнення керував антибільшовицьким блоком народів, був головою Проводу ОУН-Б. 22 червня 1941 року у Кракові відбулися установчі збори Українського національного комітету — позапартійного загальнонаціонального координаційного органу, до якого входило понад сто представників української еміграції. Збори надали повноваження йому проголосити незалежність Української держави у Львові.

Історичні дати, події

Дата	Подія
23 серпня 1939 р.	Радянсько-німецький договір про ненапад і таємний протокол до нього («Пакт Ріббентропа-Молотова»)
1 вересня 1939 р.	Початок Другої світової війни
17 вересня 1939 р.	Вторгнення Червоної армії на територію Західної України
Червень 1940 р.	Вторгнення Червоної армії на територію Бессарабії та Північної Буковини
22 червня 1941 р.	Напад Німеччини на СРСР
30 червня 1941 р.	Проголошення Акту відновлення Української Держави
14 жовтня 1942 р.	Створення Української повстанської армії (УПА)
Грудень 1942 р.	Початок вигнання німецьких військ та їх союзників з території України
6 листопада 1943 р.	Вигнання німецьких окупантів з м. Київ
Січень-лютий 1944 р.	Корсунь-Шевченківська наступальна операція
28 жовтня 1944 р.	Завершення вигнання німецьких військ та їх союзників з території України
9 травня 1945 р.	День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні
2 вересня 1945 р.	Завершення Другої світової війни

Історичні карти

Україна на початку Другої світової війни
 (1 вересня 1939 – 22 червня 1941 рр.)

Окупаційний режим в Україні

Розгортання Руху Опору в Україні

Україна у німецько-радянській війні
 (листопад 1942-січень 1945 рр.)

Терміни, поняття

Радянізація	насильницьке насадження на певній території норм економічного, суспільно-політичного та культурного життя, що було характерним для тоталітарного Радянського Союзу.
План Барбаросса	кодова назва плану блискавичної війни Третього Рейху проти СРСР.
Випалена земля	метод ведення війни за допомогою знищення всього корисного, того що може слугувати життєзабезпеченню або існуванню як військ противника, так і цивільного населення — на території, яку може бути зайнято противником.
Нацистський новий порядок	політичний режим, який Третій Рейх хотів встановити на окупованих територіях. Встановлення Нового порядку почалося задовго до початку Другої світової війни, але було публічно проголошено Адольфом Гітлером у 1941 році.
План Ост	план знищення населення та «освоєння» окупованих територій на Сході, розроблений нацистською Німеччиною.

Голокост	переслідування і масове знищення євреїв і ромів у Німеччині під час Другої світової війни
Остарбайтери	німецький термін для означення осіб, які були вивезені гітлерівцями зі східних окупованих територій, переважно з Рейхскомісаріату Україна, протягом Другої світової війни на примусові роботи до Німеччини.
Концтабори	табір-в'язниця для військовополонених і цивільних у воєнний час або у країнах з тоталітарним режимом.
Колабораціонізм	Співпраця громадян окупованої держави з окупаційною адміністрацією.
Похідні групи	групи, створені ОУН («мельниківцями») та ОУНР («бандерівцями») з метою організації зі свідомих українців на українських землях органів місцевого самоуправління під час Другої Світової війни.
Поліська Січ	підпільна збройна формація, створена на Поліссі (Північна Україна) влітку 1941 року, в селі Немовичі Сарненського р-ну, що на Рівненщині.
Бандерівці	у вузькому сенсі послідовники лідера українського націоналістичного руху Степана Бандери та його ідеології
Чорносвитники	умовна назва піхотних підрозділів Червоної Армії, які були сформовані з цивільного населення окупованих територій після їх звільнення. В бій вводились не підготовленими, без належної амуніції та зброї.
Депортація	примусове переселення, вигнання чи висилка з постійного місця проживання або з держави окремих осіб чи народів. Застосовується як засіб карного чи адміністративного покарання.
Український визвольний рух	національно-визвольний рух на етнічних українських землях у 1920—1950 роках, який мав за мету поновлення української незалежної держави.

Розташуйте плакати відповідно рокам

А.

Б.

В.

Г.

Учитель.

А тепер порахуйте свої бали у картці досягнень, чи задовольняють вони вас? Які завдання для вас виявилися складними? Що із переліченого треба ще повторити?